

פרשת נשא

בירור הטומאה מהקדושה

הפרשה שקשורה ישירות למתן תורה, מדברת על בירורים עדינים שחייבים להיעשות בחיים שלנו ובתוכנו. ניקיונות על מנת להגיע למצב שנוכל לשאת את ראשנו ולהגיע בקומה זקופה אל מתן תורה.

פתיחה

פרשת 'נשא' תמיד נקראת או לפני שבועות או מיד אחרי. הפרשה ארוכה מאוד, גם בזוהר הקדוש היא ארוכה ומופיע בה המדרש הגדול, 'אידרא רבה'. אמרו המפרשים שיש בה כל כך הרבה תורה בגלל הסמיכות לחג מתן תורה, כמו מים הקרובים למקום נביעת המעין. לכן גם יש עליה הרבה פרושים בפרד"ס התורה. אחד הדברים שנתבונן בהם תוך כדי העיון בפרשה הפעם, הוא כמובן הקשר שלה לחג השבועות.

הפרשה פותחת, "וַיְדַבֵּר ה', אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר. נִשְׂא, אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי קֹהֵת, מֵתוֹךְ, בְּנֵי לְוִי--לְמִשְׁפַּחֲתָם, לְבֵית אֲבֹתָם. מִבְּנֵי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְעַד שְׁנֵים-עָשָׂר--כָּל-בָּא, לְצַבָּא, לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה, בְּאַהֲל מוֹעֵד". כאן מופיע המפקד של בני לוי שמשה נצטווה עליו בסוף הפרשה הקודמת. מפקד שהוא חלק מהסדר המופתי, הסדר הראשתי של הבריאה, אשר דנו בו בפרשה הקודמת.

הפרשה מסיימת בענין יום סיום הקמת המשכן, "וַיְהִי בַיּוֹם כָּלֹת מֹשֶׁה לְהַקִּים אֶת-הַמִּשְׁכָּן", ומתארת את כל הקורבנות שהקריבו שנים עשר נשיאי השבטים ביום חנוכת המשכן. עד שהכתוב מסכם, "...זאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ, אֲחֵרֵי הַמִּשְׁחָא אֹתוֹ. וּבָבֹא מֹשֶׁה אֶל-אַהֲל מוֹעֵד, לְדַבֵּר אִתּוֹ, וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מַעַל הַכְּפֹרֶת אֲשֶׁר עַל-אֶרֶץ הָעֵדֻת, מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרָבִים; וַיְדַבֵּר, אֱלֹהֵי", הגילוי הכביר של קול השם בתוך המשכן, אותו קול שנשמע לכולם בהר סיני, אותו קול שישמע בלבבנו, אם נזכה, בחג השבועות הבא עלינו לטובה. בין שני העניינים המקודשים הללו, מופיעות פרשיות קטנות העוסקות בנושאים שונים - הרחקת מצורעים, זבים וטמאים ממחנה ישראל, פרשת וידוי ותשובה, פרשת אישה סוטה, פרשת נזיר, וברכת הכהנים.

דבר מתמיה, כיצד נכנסו נושאים כמו צרוע וזב ואישה סוטה, בין שתי פרשיות העוסקות בקדושה הגדולה של הלויים עובדי המשכן ושל חנוכת המשכן והמזבח. אומר הרב שיינברגר שליט"א, אנו בתחילתו של ספר במדבר, תחילת המהלך של בניית עם ישראל במדבר. הפרשה היא פרשה של בירורים. בירור הטומאה מהקדושה, שהוא תנאי הכרחי לבנייה הרוחנית של האדם. ננסה לראות כיצד הדברים מקושרים זה לזה ואיזה לימוד יש לנו כאן לעבודתנו הרוחנית.

שם הפרשה

הפרשה נקראת 'נשא'. מה משמעות השם הזה עבורנו? אנו נמצאים מספר ימים ספורים מהמעמד הגדול של מתן תורה. ההכנות לקראת יום זה מרובות, כפי שציינו במאמרנו על חג השבועות. ההכנות באות על מנת שנגיע בקומה זקופה לקבל את התורה מחדש ביראה ובאהבה ובשמחה גדולה. נשיאת ראש מעידה על קומה זקופה, גם בגשמי וגם ברוחני.

בכל פעם כשאנחנו פותחים את ארון הקודש בבית הכנסת, אנו אומרים, "קוּמָה ה', וַיִּפְצוּ אֵיבֹיבֵי, וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאֵיבֵי, מִפְּנֵיבֵי" (במדבר י' ל"ה). מובן שלבורא אין גוף ואין לו דמות הגוף, זהו אחד משלוש עשרה העיקרים של האמונה היהודית. אם כן, מה הפרוש של פסוק זה, "קוּמָה ה'"? מסביר הרב שליט"א, קומה זה לא מלשון לקום, אלא מלשון קומה, קומה שלמה, שלמות שהיא קומתו של ה'. בדרך הקבלה, קומה שלמה משמעותה שהכל מסודר במקומו - ראש, תוך, סוף. הראש זה ספירות חב"ד, תוך זה חג"ת וסוף זה נהי"מ.

כשאדם נקי ומרגיש שלמות, ראשו מורם. כשהקומה של הקדושה זקופה, לסטרא אחרא אין מה לעשות והם מתרחקים. הסטרא אחרא זה הצד המנוגד, הם מתרחקים משלמות. מקום אחיזתם הוא רק איפה שיש חסרון. כמו חיידקים שבאים ומתלבשים במקום פצע פתוח בגוף, היכן שהקומה לא שלימה.

הפרשה באה לתת לנו את הכוח לנשיאת ראש. המשך המפקד והסדר של עם ישראל בדמות העליונים עוזרת לנו לעורר את הסדר הפנימי בתוכנו, על מנת שנוכל לזקוף את הראש ולהגיע מוכנים לקבלת

פרשת נשא

התורה בחג השבועות.

דין סוטה

מכל הנושאים שבפרשה, בחרנו דוקא להתמקד בנושא הסוטה, אולי דרכו נוכל להבין את הקשר בין כל הדברים שבפרשה והקשר לזמן זה בעבודה הרוחנית שלנו. בדורנו, לא פשוט לעסוק בפרשת אישה סוטה, מפני שהיא עלולה לעורר הרבה התנגדויות מצד כל מיני חלקים מבולבלים בנפשנו. אבל התורה היא נצחית וכל המהלכים והמקרים המתוארים בה, מרמזים גם על מהלכים בתוך תוכי הנפש של כל אדם, ואם כן, גם בפרשת סוטה יש לנו לימוד גדול והכרחי.

כתוב, "אִישׁ אִישׁ כִּי-תִשְׁטָה אִשְׁתּוֹ, וּמַעַלָּה בּוֹ מַעַל. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ, שָׁכַב-זָרַע, וּבְעֵלִים מְעִיבֵי אִשָּׁה, וּבִסְתֵנָּה וְהִיא בְטֻמְאָה; וְעַד אֵין זָה, וְהוּא לֹא בְתַפְשָׁה. וְעָבַר עָלָיו הַיּוֹם-קִנְיָהּ וְקָנָה אֶת-אִשְׁתּוֹ, וְהוּא בְטֻמְאָה; או-עָבַר עָלָיו הַיּוֹם-קִנְיָהּ וְקָנָה אֶת-אִשְׁתּוֹ, וְהִיא לֹא בְטֻמְאָה". במה עוסקת הפרשייה?

מדובר על איש שחשד באשתו שהתייחדה עם אדם אחר. בתחילה, הוא מזהיר אותה, מקנא לה. אך אם היא לא שומעת בקולו, אותו האיש מצווה לקחת אותה אל בית המקדש ולהביא אותה בפני הכהן. ביחד איתה הוא גם מביא קורבן שעורים. הכהן מזהיר את האישה שתתוודה ותעשה תשובה. אם היא עושה כן, מוחלים לה. אך, במידה והיא מכחישה, עושים לה את מבחן המים המאררים.

היו מביאים אותה אל שער העזרה בצד המזרחי ומייגעים אותה בהליכה, אולי תודה. היו מעמידים אותה שם בעזרה ומלבישים אותה בבגדים בלויים. היו מקבצים סביבה נשים שיראו את אשר יעשה לה ואם רצו הגברים לראות, גם כן התאפשר להם.

הכהן היה לוקח מים קדושים ושם בהם מעט עפר של בית המקדש, ומוסיף קצת עשבים מרים, משום שכתוב, "מֵי הַמְּרִים". לאחר מכן, היה לוקח פיסת קלף וכותב עליה את השם המפורש ושם את זה במים. הכהן היה מחכה עד שהכתב ימחה במים ואז היו קורעים את שמלת האישה במקום ליבה, קושרים את בגדיה בחבל מצרי ופורעים את שערותיה. הכהן היה משקה את האישה במים המאררים.

אם היתה טהורה לבעלה, היתה מיד מתעברת בזרע קדוש כמו נזיר. לכן, אומר 'בעל הטורים', סמוכה פרשת נזיר מיד לאחר פרשת סוטה. אך אם לא היתה טהורה כי באמת זנתה, היו המים עושים פעולתם והיו פניה מוריקות ועיניה יוצאות לחוץ, וגידיה מתנפחים, בטנה צובתת וירכיה היו נופלות ומתה מיד במקום, ר"ל. אגב, הפלא הגדול היה, שבאותו רגע שמתה, מת גם זה שזנה עימה, בכל מקום שהוא נמצא שם, ואף הוא מת באותה מיתה שלה. כתוב בילקוט ראובני, שהגימטרייה של תיבת 'המאררים' יוצאת פעמיים רמ"ח, כנגד פעמיים רמ"ח אברים שבאדם, שלו ושלה.

חטא במחשבה

בענין הסוטה, התורה מתחילה כאילו מדובר במקרה ודאי, "אִישׁ אִישׁ כִּי-תִשְׁטָה אִשְׁתּוֹ, וּמַעַלָּה בּוֹ מַעַל". כל הפרשה מדברת כאילו ברור שזה המעשה שקרה. משהו בהתנהגות שלה מלכתחילה לא היה בסדר. הקנאה התעוררה בבעלה מפני שהיא התייחדה עם איש אחר, אלא שלא היה שם עד אחר לענין. אגב, חז"ל אמרו, שאם לאיש יש אישה סוטה, זה סימן שהגיעה לו אישה כזו בעקבות התנהגותו ומעשיו, ועוד חשוב שנדע, שאם הבעל לא היה נקי בעצמו מניאוף, אזי מבחן המים המאררים לא היה פועל והוא חטא בחטא גדול של מחיקת שם השם לשוא.

אמרנו פעמים רבות שתכלית הבריאה היא שרצה הבורא לעשות לו דירה בתחתונים, שהאור העליון ישכון בעולם התחתון בשלמות. אחד התנאים ההכרחיים לכך זוהי מידת הצניעות והימנעות מחטאי העריות. השכינה לא שוכנת במקום של גילוי ערוה וחוסר צניעות, אם בהתנהגות, אם מחשבה ואם בלבוש. נקודה.

אז מדוע התורה מדברת על האישה כאילו ברור שכבר חטאה? חז"ל אמרו, "מחשבה טובה (הקב"ה) מצרפה למעשה, מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה" (מסכת פיאה). אולם חז"ל אמרו שמחשבה של עבודה זרה כן מצטרפת למעשה, כמו שכתוב בפסוק, "לְמַעַן תִּפְשֶׁת אֶת-בֵּית-יִשְׂרָאֵל, בְּזִלְבָם, אֲשֶׁר נָזְרוּ

פרשת נשא

מַעֲלִי, בְּגִלּוּלֵיהֶם בָּלֵם" (יחזקאל י"ד ה'). אפילו שזה רק בליבם, הם נתפסים כאילו עשו את המעשה. אומר הרב שליט"א, למעול מעל, כמו שמעלה הסוטה, זה כאילו עבודה זרה. המחשבה הזאת נדונה כמעשה. אבל בכל זאת הקב"ה מרחם עליה ונותן לה דרך של תשובה. אם רק היה מחשבה ולא היה מעשה, אז היא שותה את המים המאררים, ויש לה רק את הבושות והביזיונות שבמעמד, כגון הפחד בכלל לשתות משקה כזה, אבל יש לה כפרה והיא נזרעת בזרע קדוש. התורה מדברת עליה כאילו עשתה, כי זה מעל, לבגוד בשלמות המשפחה ובשלמות כלל ישראל, כפי שנראה להלן.

כלל ישראל - חוסר בהירות

במקרה שהאישה כבר חטאה במעשה אז אין רחמים. צריך לקיים, "וּבְעֶרְתָּ הַרְעָה, מִקְרָבְךָ" (דברים י"ט י"ט). אומר הרב שליט"א, כל הקושי בעולם הזה הוא חוסר בהירות. לא יודעים מי הוא טוב, מי הוא לא טוב, מי שייך לכלל ישראל, מי לא שייך, יכול להיות שעושה את העבירות הכי קשות ועדיין, "ישראל שחטא, אע"פ שחטא ישראל הוא" (מסכת סנהדרין). אז מאיפה יודעים מי יצא מכלל ישראל? הפרשות האלה מדברות על מפקד בני ישראל, השלמות של כלל ישראל. זה דבר קשה מאוד להחליט שמישהו יצא מכלל ישראל. יש כאלה שהמעשים שלהם מראים שהם לא מכלל ישראל ויש כאלה שהמעשים שלהם כל כך חמורים שהמעשים עצמם מוציאים אותם מכלל ישראל.

בפרשה שלנו יש את הענין, "וַיִּשְׁלַחוּ מִן-הַמִּחֲנֶה, כָּל-צָרוּעַ וְכָל-זָבִי; וְכָל, טָמֵא לְבָפֶשׂ". יש כאלה שצריך להרחיק אותם מהמחנה. שואל הרב שיינברגר שליט"א, מה אנחנו עושים בזמן שאין בית מקדש ואין את כל ההלכות האלה? בכל זאת יש כאלה שצריך לשלוח אותם מן המחנה. אותם אנשים נגררים אחרי מעשים שמוכיחים שהם לא מכלל ישראל. אנו חיים בתקופה של בירורים גדולים בנושא הזה. ממשיך הרב שליט"א, מי שמכלל ישראל אוהב ממש את כל מה ששייך לשם ישראל. שם ישראל זה תורת ישראל, כנסת ישראל, עם ישראל, ארץ ישראל. אלה ששונאים את הכל, עושים הכל נגד התורה, נגד השם, נגד עם ישראל, ונגד ארץ ישראל. הם הוציאו את עצמם מכלל ישראל. ברור שאין להם חלק ונחלה בבית ישראל. האנשים האלה הם יחידים וצריך לקיים בהם, "וּבְעֶרְתָּ הַרְעָה, מִקְרָבְךָ". אין הרבה כאלה. במעשה שלה, הסוטה הוכיחה את עצמה שמעלה מעל ופגמה בקדושה של עם ישראל. היא לא רק פגמה בשלמות של עם ישראל, אלא גם בשלמות המשפחה ועל כן את אותה אישה צריך לבער מקרבנו.

מצבים עדינים

אומר הרב שיינברגר שליט"א, יש מצבים מאוד עדינים בחיים. מצבים שבהם בשר ודם לא יכול להחליט בעצמו מה לעשות. השיפוט הדק להחליט אם היא אישה כשרה או לא כשרה. לפעמים הלב מרחם על האישה, על הילדים, על המשפחה, אף על פי שהוא רואה שבאמת היא טמאה, הוא לא יכול להחליט. לפעמים להפך, הפנים שלה עושים עליו כזה רושם מגונה שהוא לא יכול לשפוט שום צד לכף זכות. בדברים רגישים, רק הקב"ה יכול להחליט. כמו במכת בכורות, "וְעֵבְרֹתַי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם, בְּלִילֵהָ הַזֶּה, וְהַכִּיתִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם..." (שמות י"ב י"ב), אני עברתי ולא מלאך. אלא הקב"ה, הוא היחיד שיכול לעשות הבחנה בין בכור מצרים לבכור ישראל. "וְלֹא-יְהִי בְכֶם גִּגַּף לְמִשְׁחִית" (שם). המלאך המשחית גם כן רצה לעשות את ההבחנה. אבל עם כל היכולת הבחנה של מלאך, הוא היה עלול לבא אל בתי ישראל.

בפרשת סוטה, שצריך לעשות את ההבחנה הדקה הזאת. מה שעושה את ההבחנה זה השימוש בשם הויה- בתוך המים המאררים. הוא עושה את ההבחנה אם היא טהורה או לא טהורה. הרי כל הסימנים מראים שהאישה הזאת לא טהורה, אף התורה מדברת עליה כך עוד לפני המבחן. אז שם השם יעשה את המבחן הזה ואז זה ייצא מדויק.

ידוע מהחיד"א זצ"ל, סיפור, שבא אליו מישהו להתלונן על אשתו שהיא סוטה. היא הכחישה את הכל. אבל עיניו הטהורות של החיד"א ראו שיש פה משהו. הוא הזהיר את האישה ואמר לה שיש לה ברירה להודות. אם לא, הם יצטרכו לעשות לה מה שעשו עם סוטה. זה יהיה אותו סיפור. האישה לא רצתה להודות והוא הלך והוציא ספר תורה. קרא את פרשת סוטה וכמו שכתוב, כך קרה עם האישה הזאת. אומר

פרשת נשא

הרב שיינברגר שליט"א, זה הכח של צדיקים שהם יכולים להביא את התורה אל המעשה כמו בשעה שהיה בית מקדש. הם יכולים למשוך את אותו הכח ע"י התורה. זה שהוא קרא, זה כבר עשה את הפעולה.

שלמות המשפחה

דיברנו על השלמות של כלל ישראל, אולם השלמות הזאת מתחילה בבית היהודי פנימה, בכל משפחה ומשפחה, כפי שנראה בדבריו של הרב להלן.

שלמות שם הוי-ה מופיעה במבנה המשפחה היהודית. איש ואישה זה פעמיים אש, ונכנס בהם ה'י' ו-ה' של תחילת שם הוי-ה. אחרת הם רק אש. הבן והבת זה ו' ו-ה' האחרונים של שם הוי-ה. הו' זה הבן וה-ה' זאת הבת. אומר הרב שליט"א, משפחה יהודית שהולכת בדרכי התורה יש לה את שם הוי-ה בבית. האישה הסוטה שמועלת מעל, זה לא רק מעל בבעל שלה, אלא מעל, כביכול, בבורא עולם. לכן הוא צריך לקחת את הנקמה באישה הזאת. שם הוי-ה ייקח את הנקמה.

כמו שהיא בלבלה את הסדר של שם הוי-ה ככה יבולבל הסדר של שם הוי-ה על המים. מצירוף בסדר ישר, י-ק-ו-ק, המעיד על רחמים, האותיות יתהפכו לסדר הפוך, ק-ו-ק-י, צרוף המעיד על דין. זה להט החרב המתהפכת, שמתהפכת מרחמים לדין. אבל אם היא עושה תשובה, אז אף על פי שהיא פגמה במחשבה, ע"י התשובה שלה יסתדר שם הוי-ה. יחזור שם הוי-ה בקדושה ובטהרה לאותו בית, שיהיה בו שם הוי-ה בשלמות. זאת הפרשה של סוטה.

הנשמה והגוף

אחרי שלמדנו הבטים שונים של פרשת סוטה, עדין נותרה השאלה, כיצד כל זה קשור אלינו, הרחק מבית המקדש, הרחק ממציאות רוחנית זו?

כתוב, "אִישׁ כִּי-תִשָּׁטֵה אִשְׁתּוֹ". ידוע שהתורה היא נצחית וגם פרשת סוטה מרמזת על מהלך פנימי בכוחות הנפש של כל אדם. מובא בספר 'צפנת פענח' בשם הבעל שם טוב זיע"א שהענין הפנימי בפרשיה זאת הוא שהאישה הסוטה מרמזת על החומר והגוף, שעל ידם נוטה וסוטה האיש, הנשמה, מדרך הישר. האיש אינו יודע באיזה דרך יבחר, האם להקשיב לגוף או לא. העצה של הרמב"ם היא שאם אין לו דעת להכריע איזה דרך הטוב, ילך לתלמידי חכמים שהם רופאי הנפשות (הלכות דעות ב'). לכן כתוב בפרשה, "וְהִבִּיא הָאִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ, אֶל-הַכֹּהֵן", יביא את הבעיה שלו אל תלמיד חכם. "וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּם קְדָשִׁים", אלה הם דברי תורה והתורה מזככת את הגוף ונותנת כח מחודש לנשמה. "בְּכִלְי-חֶרֶשׁ", שהתלמיד חכם יתן לו דברי מוסר שיהיו לו לרפואה, אבל יתן אותם בדרך משל, כמו כלי חרס. זה אולי נשמע מוזר, אבל בכל אחד מאתנו יש את הכח של הסוטה - הגוף הגשמי שתשוקותיו ומאווייו מאיימים על שלמות הנשמה, על שלמות הדרך הרוחנית. לשם כך, הפרשה נותנת לנו עצה. אם הגעת למצב שאתה "חושד" בגוף שעומד לחבל בדרכך, תמצא תלמיד חכם, או רב, או צדיק, שיכול להשקות אותך במימי התורה. הגוף הסוטה יקבל את עונשו והנשמה תזכה בתולדות קדושים.

סמיכות הפרשיות

שאלנו על השייכות של פרשת סוטה דוקא בתוך כל ענייני הקדושה של המשכן והלויים העובדים בו. עכשיו אולי ניתן להבין זאת. ביום הכיפורים, בשיא הקדושה, בתפילת המנחה, לפני הנעילה, אנו קוראים בתורה חלק מפרשת 'אחרי מות', אזהרה חמורה על ענין העריות. במעמד של כמעט מלאכים, לבושים בלבן, אחרי יממה של צום והתעלות, אנו קוראים על איסורי ניאוף ותועבה. התכלית היא להזכיר לנו דוקא במעמד זה, את הצד הבהמי שבאדם, שנדע להיזהר ולהישמר, דוקא כשאנו רוצים להתקרב אל הקדושה בחיינו. אפשר שגם כאן בפרשה שלנו, ענייני הצרוע, הזב והטמא, ענין האישה הסוטה והנזיר, מעוררים אותנו לאותה תזכורת. תמיד קיים הסיכון שהאדם יפול אחר הצד הבהמי שבו, אבל אם אני רוצה להפוך למשכן טהור, לעבוד בקודש, עלי לברר את הצדדים האלה מתוך עצמי.

פרשת נשא

תשובה

אמרנו בתחילה שהפרשה כולה עוסקת בענייני ברורים, להפריד את הטומאה מהקדושה. כתוב בפרשה, "וַיְדַבֵּר ה', אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אִישׁ אוֹ-אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מְכַל-חַטָּאת הָאֵדָם, לְמַעַל מֵעַל בְּה'; וְאִשְׁמָה, הַגֹּפֶשׁ הַהוּא. וְהִתְדוּ, אֶת-חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ". התורה מדברת על ענין של תשובה, ויודוי. בזהר הקדוש של הפרשה מופיע מאמר ארוך הנקרא 'מאמר התשובה', מומלץ לעיין בו. חלק מענין התשובה זה היודוי, "וּמוֹדָה וְעֵזב יִרְחֵם" (משלי כ"ח י"ג), מודה מלשון וידוי. יש ענין גדול של בירור בויודוי. האדם מברר את עצמו. הוא אומר אני חטאתי. כתוב, "הַגִּבְיָ נִשְׁפָּט אוֹתְךָ, עַל-אֲמָרְךָ לֹא חָטָאתִי" (ירמיהו ב' ל"ה). עיקר המשפט הוא על זה שאומר לא חטאתי. אומר הרב שיינברגר שליט"א, יש דין למעלה ודין למטה. אם אדם עושה את הבירור למטה ואומר, חטאתי, הוא מודה בחטא, עושה וידוי ואחר כך הוא מבקש רחמים. הקב"ה מוחל לו. אבל לפני שהדברים מתבררים אי אפשר לטפל בהם. זאת מחלה שאוכלת ולא יודעים איך לגלות אותה. היודוי זה גילוי המחלה ואז יש בירור, יש תשובה והתשובה מתקבלת. אפשר לקחת רגע אחד אפילו באמצע אחד הימים הקרובים, למצוא איזו פינה שקטה, ולהתוודות, לברר בפנים את החלקים הלא נחוצים ולהוציאם החוצה, על מנת להגיע נקיים יותר לחג הגדול הקרב אלינו. חשוב לזכור את הכלל של הקבלה - אין אור בלי כלי. אם הכלי שלנו פגום, איך נוכל לקבל בו אור. כלי פגום הוא מקור משיכה לסטרא אחרא. מי שמכין את עצמו ככלי שלם, או לפחות משתדל בכיוון, מכין מקום בו יכול להתגלות האור של מתן תורה.

השעור מוקדש לרפואת לימור בת עדנה בתוך שאר חולי עמו ישראל

השעור מוקדש לעילוי נשמת הרב אברהם בן יהודה צבי זצ"ל, חנה שני בת שרה סרח ז"ל, גילה בת רחל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה